

Matt. 9:35-39, Handelingen 16:15-34

Heeft zending uw hart? Dat is het thema van deze zendingszondag. En daar wil ik het vanmorgen dan ook graag met u over hebben. Wat motiveert ons nu om betrokken te zijn bij het zendingswerk van de gemeente? Is zending iets wat u aan het hart gaat?

Ik heb vandaag twee gedeelten uit de bijbel gelezen. Eén gedeelte gaat over Paulus in Athene en één gedeelte gaat over de Here Jezus. Van allebei zou je kunnen zeggen dat ze geconfronteerd werden met een bepaalde nood en die confrontatie doet iets met hun. Dat werkt iets uit in hun hart. Ik wil deze gebeurtenissen graag met u bekijken. Want zo'n vraag 'heeft zending uw hart?' moeten we wel goed begrijpen. Het gaat er niet zo zeer om of u die zendelingen leuk of aardig vindt. Dat mag u wel vinden, en ze zijn vast ook allemaal heel aardig. Maar het gaat veel meer om de vraag of u de noodzaak inziet van hun bediening. Of u betrokken wilt zijn bij de verkondiging van het Evangelie in de wereld. En als u die vraag met JA beantwoordt kunt u vervolgens zich biddend afvragen op welke manier.

Laten we eerst maar eens kijken naar de Here Jezus in Matt. 9:35. We lezen daar dat de Heer alle steden en dorpen langs ging en overal het evangelie verkondigde. Ook lezen we dat Hij de mensen genas van hun ziekten. En dan lezen we in vs. 36 het volgende: *Toen Hij de scharen zag, werd Hij met ontferming over hen bewogen, daar zij voortgejaagd en afgemat waren als schapen die geen herder hebben.*

Hier wordt beschreven dat Jezus met ontferming bewogen werd. En er staat bij wanneer Hij bewogen werd en waarom Hij bewogen werd. Eerst maar even dat woordje 'met ontferming bewogen'. Het Griekse woord wat hier gebruikt wordt verwijst naar de ingewanden. Je zou kunnen zeggen dat Jezus iets voelde in zijn ingewanden. Hij kreeg als het ware pijn in z'n buik. Het raakte zijn diepste innerlijk. Is het u ook opgevallen wanneer Hij pijn in de buik kreeg? Toen Hij de schare zag. Dat is op zich al een les voor ons. Jezus werd bewogen toen Hij de mensen zag. Ik weet nog wel van een vroegere collega die evangelisatieacties organiseerde dat hij wel eens met z'n evangelisatieteam door de stad ging lopen om naar de mensen te kijken. "Kijk om je heen en bidt of je deze mensen mag zien met Gods ogen" zei hij

dan. En wie zo rond loopt gaat iets ervaren van bewogenheid met mensen. Dezelfde bewogenheid die de Here Jezus had. Waarom? Omdat de mensen toen en nu voortgejaagd en afgemat zijn als schapen zonder herder. De mensen waar de Here Jezus mee te maken had leefden onder de enorme geestelijke druk van de Farizeeën. Zij legden het volk zware lasten op. Een streng wettisch systeem, waar alle vreugde en blijdschap uit verdwenen was. Het systeem was als het ware op de plaats van de levende God zelf gekomen. En wat zien wij als we in een stad gaan rondlopen? Van alles. Mensen die andere godsdiensten aanhangen en aan allerlei plichten moeten voldoen. Mensen die in de greep zijn van de Mammon, en geld en bezit lopen na te jagen. Mensen die zoekend zijn en nog nooit een antwoord hebben gevonden op hun levensvragen. Mensen die verlangen naar geluk, voldoening, zingeving of houvast in hun verdriet. Ook kerkmensen die het christelijk geloof als een beklemmend systeem ervaren in plaats van een relatie met de meest boeiende Persoon van het heelal. Allerlei mensen, die één ding gemeen hebben: ze zijn voortgejaagd en afgemat als schapen zonder herder. En dat is misschien wel de eerste vraag die wij onszelf moeten stellen. Raakt ons dat? Raakt het ons dat deze mensen de Here Jezus nog niet hebben leren kennen? Krijgen wij daar nu ook buikpijn van? Doet ons dat wat?

En weet u wat ik nu zo mooi vind bij de Here Jezus? Als Hij geconfronteerd wordt met deze grote nood dan verlangt Hij dat er wat aan gebeurt. Wat Hij ziet is een grote oogst. Er is zoveel te doen. Nog zoveel mensen moeten het evangelie horen. En daarom geeft Hij de opdracht te bidden voor meer arbeiders. Daar begint het mee: gebed! Bidden om meer arbeiders. Maar hoe gevaarlijk dat gebed is blijkt wel als we doorlezen. Dat heb ik net niet met u gedaan. Want als we verder lezen in Matt. 10 zien we dat Jezus diezelfde discipelen die Hij hier de opdracht geeft te bidden om arbeiders, gaat uitzenden als arbeiders. Dat is het gevaar van bidden. Als u bidt om meer arbeiders, zegt God misschien wel: Ik ga je gebed verhoren, je bidt om meer arbeiders, ik heb er weer één gevonden, ik ga jou uitzenden. Nu wil ik niet zeggen dat God meteen iedereen die om arbeiders bidt naar Afrika stuurt. Maar wie bidt om meer arbeiders moet wel bereid zijn om het mogelijk te maken dat er meer arbeiders gaan. Wat dat betreft zijn wij een bevoorrechte gemeente. We hebben verschillende arbeiders al mogen uitzenden de wereld in. En straks zullen we ook Henk en Agnes aan de Heer opdragen. Weet u, zo'n stap zetten is een spannende stap. Je geeft je

menselijke zekerheden op en vertrouwt dat God voorziet in je levensonderhoud. Ik heb zelf vele jaren het voorrecht genoten op vriendenkringbasis te leven. Het is bijzonder als zendeling te mogen weten dat er een gemeente is die voor je bidt en voor je geeft. Zo kan ieder op zijn plek een arbeider zijn. De zendeling geeft zijn of haar tijd en de ander geeft een deel van zijn geld. Zo kun je samen laten zien dat zending je hart heeft. Want de oogst is groot, zegt Jezus.

We hebben net gezien dat er in het hart van Jezus iets gebeurt nadat hij geconfronteerd werd met de schare. Hij zag mensen en dat raakte Hem. In Handelingen 17 zien we dat er ook iets gebeurt in het hart van Paulus. Deze keer zag hij geen mensen, maar zaken die iets in zijn hart bewerkten. Paulus was in Athene. Hij was van plan daar te wachten op Silas en Timotheus. Ondertussen liep hij door de stad. En in die stad zag hij allemaal afgodsbeelden en altaren en dat raakte hem. Hij werd in zijn geest geprikkeld, zegt onze tekst. Hij werd heilig verontwaardigd over wat hij daar zag. En die confrontatie maakte dat Paulus zijn mond niet langer kon houden. En hij ging in gesprek met wie het maar wilde horen. In de synagogen ging hij in debat met de Joden en hen die God vereerden in de synagogen. Die vereerders van God dat zijn niet-Joodse mensen die geloven in de God van Israel. Er zijn twee soorten niet-Joodse aanbidders van de God van Israel. We kennen de zogenaamde Jodengenoten of ook wel de proselieten genoemd en de vereerders van God. De Jodengenoten of de proselieten zijn niet-Joden die volledig overgaan tot het Jodendom. Zij hebben zich laten besnijden en hebben ook de zogenaamde proselietendoop ondergaan. De vereerders van God geloofden weliswaar in de God van Israel maar hielden zich niet strikt aan de voorschriften zoals de besnijdenis. We mogen aannemen dat de kamerling uit Morenland zo'n vereerder van God was. Hij bezocht immers de tempel. En ook Cornelius, de Romeinse hoofdman, wordt in Handelingen 10 een vereerder van God genoemd. Veel van deze vereerders van God komen tot geloof in de Here Jezus en hebben zich aangesloten bij de christelijke gemeente. Groot voordeel was, dat het christendom niet vroeg om de besnijdenis, voor een volwassen man niet bepaald een pretje. In de synagogen ging Paulus dus in gesprek met de Joden en deze vereerders van God en op de markt sprak hij met met de Grieken. Zo kwam hij ook in contact met een aantal wijsgeren. Volgelingen van Epicurus en Zeno. Deze volgelingen van Zeno kwamen samen in de stoa, een zuilengalerij. Vandaar de naam

Stoïcijnen. Deze wijsgeren reageerden met gemengde gevoelens op het optreden van Paulus. Een aantal van hen nam hem duidelijk niet serieus. “Wat zou die betweter willen beweren?” Anderen waren nieuwsgierig en namen hem mee naar de Areopagus, de plaats waar het rechtscollege zitting had. Deze raad moest toezien op de voordrachten die in Athene werden gehouden en van een gastspreker als Paulus kon dan ook gevraagd worden rekenschap te geven van zijn Boodschap.

Nu weten wij niet hoe de discussie met de Joden is verlopen. Over Paulus' toespraak op de Areopagus kunnen we voldoende lezen. Maar waarschijnlijk ging zijn toespraak voor de Joden niet veel anders dan de toespraak in de synagoge van Antiochië in Handelingen 13 vanaf vs. 15. Wat opvalt is dat Paulus in gesprek met de Joden de geschiedenis van volk Israel aanhaalt en uit de Psalmen citeert. Hij spreekt zijn Joodse toehoorders dus aan in hun eigen taal en vanuit hun eigen leefwereld. En straks in gesprek met de Griekse wijsgeren doet hij hetzelfde. Dan beroept hij zich niet op het Oude Testament en de geschiedenis van Israel, dat heeft zo'n Griekse wijsgeer niets te zeggen. Nee hij sluit aan bij de leefwereld van deze mannen. Hij verwijst naar het altaar voor de onbekende god en in vs. 28 citeert hij Griekse dichters, voor zijn toehoorders absoluut bekend. Niet dat Paulus een andere Boodschap verkondigt. Nee, zijn Boodschap is voluit bijbels. Het is hem altijd te doen om Jezus Christus en die gekruisigd. De inhoud van zijn Boodschap is steeds dezelfde, maar de verpakking is anders. Hij past zich aan, aan zijn doelgroep. Dat betekent dus ook dat hij z'n doelgroep kent. Als Joodse Schriftgeleerde kende hij natuurlijk zijn bijbel goed, maar hij had ook kennis genomen van Griekse filosofen om met hen in debat te kunnen gaan. Tussen twee haakjes, dat laat zien, dat ook vandaag geldt dat we in het gesprek met mensen de denkwereld van de mens van vandaag moeten kennen. Wie werkt in een moslimland of onder asielzoekers, moet het een en ander weten over de Islam en de Koran en ook over de gebruiken van deze bevolkingsgroep. En wie eens heeft geëvangéliseerd in een volksbuurt ontdekt al gauw dat de manier van evangeliseren totaal anders zal gaan als een evangeliserend gesprek met een student. Wie de hedendaagse mens wil bereiken met het Evangelie moet weten hoe de mens van vandaag denkt. Anders kom je maar zo op een andere golflengte te zitten. Dan kan alles wat je verkondigt waar zijn, maar voor je luisteraar niet relevant. Daarom is het ook zo belangrijk dat zendelingen goede scholing ontvangen. Dat ze bekwaam worden gemaakt voor hun taak. Maar

dat geldt natuurlijk niet minder voor ons hier in de kerk. Want wat doet u als u een Jehova's Getuige als buurman krijgt, of, en die kans is misschien wel veel groter, een buurvrouw die maar niet durft te accepteren dat het offer van de Here Jezus ook voor haar geldt? Paulus' zendingsveld waren Joden en Grieken en hij wist hoe hij hen moest aanspreken. Ons zendingsveld is anders, maar weet u ook hoe u met de mensen in uw leefwereld in gesprek kunt raken over het Evangelie.

Het grootste voorbeeld van vereenzelviging met z'n doelgroep is onze Here Jezus zelf. Als geen ander wist Hij, als ik mensen wil redden, dan moet ik in hun huid kruipen. Letterlijk. Dan moet ik in alle dingen aan hen gelijk worden. En daartoe was Hij bereid. Hij gaf zijn heerlijkheid in de hemel op en werd mens. Alzo lief had God de wereld.... Gods onvoorwaardelijke liefde voor mensen lag ten grondslag aan de komst van Jezus naar deze wereld. Jezus heeft zich letterlijk helemaal gegeven om anderen te redden. Het heeft hem alles gekost. Hij was bereid om de redding van mensen topprioriteit te geven. Je zou kunnen zeggen: Zending heeft Zijn hart! Met zijn kruisdood en met de opstanding uit de dood heeft Jezus een basis gelegd voor de redding van onze planeet. Die redding is beschikbaar voor wie maar wil. En toch was het niet af. Want toen Jezus ten hemel voer was er maar een handjevol volgelingen. Het doel van Jezus' komst naar de wereld was niet de redding van een handjevol discipelen. Nee, zo lief had God de wereld.... God had de redding van de mensheid voor ogen. Niemand uitgezonderd. En daarom stuurde Jezus zijn volgelingen er op uit. Een onmogelijke opdracht. Met een handjevol mensen de wereld bereiken. Maar ze gingen. Ze betaalden de prijs. Omdat er geen groter doel is in dit leven, dan je inzetten voor de redding van je medemens.

De discipelen hadden ontdekt dat Jezus' hart klopt voor zending. En omdat Jezus' hart klopt voor zending, is het normaal dat ons hart ook klopt voor zending. De kerk van Jezus Christus is de enige club op aarde die er niet is voor de eigen leden maar voor de buitenstaanders.

Nu is dat bewustzijn niet iets wat vanzelf leeft in de gemeente. Zending en evangelisatie zijn van die activiteiten waarvan we heel gauw met de mond belijden dat het een verantwoordelijkheid is van iedere christen, maar in de praktijk delegeren we het zo makkelijk aan de commissies. Maar toen de Here Jezus zijn zendingsbevel gaf sprak Hij niet over de hoofden van de discipelen tot de zendings- en

evangelisatiecommissies. Nee, hij sprak de gemeenten aan. Toen Jezus lichamelijk aanwezig was op aarde heeft Hij een heel groot deel van de beperkte tijd die Hij had besteed aan het zoeken van de verlorenen. Zo vatte Hij z'n taak ook samen. Ik ben gekomen om het verlorene te zoeken en te redden. Nu is ons Hoofd, de Here Jezus, in de hemel, en wij de gemeente, zijn Zijn lichaam. En nu Jezus niet meer lichamelijk op aarde aanwezig is, zullen wij als Lichaam van Christus ons moeten inspannen voor diezelfde roeping. Het verlorene zoeken en redden.

En daarom ben ik ontzettend blij dat wij in onze visie zo nadrukkelijk zeggen dat we een zendingsgemeente willen zijn. Het is een opdracht van ieder persoonlijk en van ons allen samen. Het is ook geweldig dat God onder ons telkens weer mensen roept om te gaan. Op de vriendenavond van Henk en Agnes onlangs was dat de eerste sheet van de powerpoint presentatie: We gaan! En zo zijn er onder ons al velen gegaan. En zo geven ze er blijk van dat bij hen hetzelfde hart klopt als bij Jezus in Matt. 9 en Paulus in Handelingen 17. Een hart dat klopt voor mensen. Mensen die vaak voortgejaagd en afgemat zijn omdat ze in de greep zijn van de leugen.

Wat een voorrecht dat we die Boodschap van redding mogen kennen. Wat een verantwoordelijkheid om van die Boodschap niet het best bewaarde geheim te maken. Zullen we met elkaar biddend en gevend om onze zendingen heen staan? En zo met elkaar laten zien: Zending heeft ons hart!

Amen

Maart 2010
G.P. Hartkamp
Wapenveld